

สาร

อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง

เรียน ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล ผู้พิพากษา ผู้พิพากษาสมทบ
และบุคลากรของศาลเยาวชนและครอบครัวทั่วราชอาณาจักร

ตามที่มีข่าวเผยแพร่ทางสื่อมวลชนต่าง ๆ จนทำให้เกิดการเข้าใจผิดว่า การนำเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ (อุ้มบุญ) ออกนอกราชอาณาจักรไทย ต้องได้รับความเห็นชอบหรือได้รับอนุญาตจากศาลเยาวชนและครอบครัวนั้น

ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ขอเรียนให้ทราบว่า การอนุญาตให้นำเด็กไม่ว่าจะเกิดจากการอุ้มบุญหรือไม่ออกนอกราชอาณาจักรไทย มิใช่อำนาจหน้าที่ของศาลเยาวชนและครอบครัวที่มีอยู่ทั่วประเทศ ตามข่าวมีข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับศาลเยาวชนและครอบครัวเพียงชาวต่างชาติมายื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งอนุญาตจดทะเบียนเด็กเป็นบุตรเท่านั้น

การจดทะเบียนเด็กเป็นบุตรโดยชอบด้วยกฎหมาย ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๔๘ บัญญัติให้บิดาสามารถจดทะเบียนเด็กเป็นบุตรต่อนายทะเบียนเมื่อได้รับความยินยอมของเด็กและมารดาเด็กได้อยู่แล้ว หากมีเหตุขัดข้องที่นายทะเบียนไม่สามารถจดทะเบียนให้ได้ตามกฎหมาย ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องที่เด็กและมารดาเด็กไม่อาจให้ความยินยอมได้ จะต้องมายื่นคำร้องขออนุญาตต่อศาลเยาวชนและครอบครัวขอจดทะเบียนเด็กเป็นบุตร และเมื่อศาลมีคำสั่งอนุญาต ผู้ร้องต้องนำคำสั่งหรือคำพิพากษาของศาลกลับไปยังนายทะเบียนเพื่อจดทะเบียนเด็กเป็นบุตรต่อไป ไม่สามารถนำคำสั่งอนุญาตไปทำอะไรตามใจได้

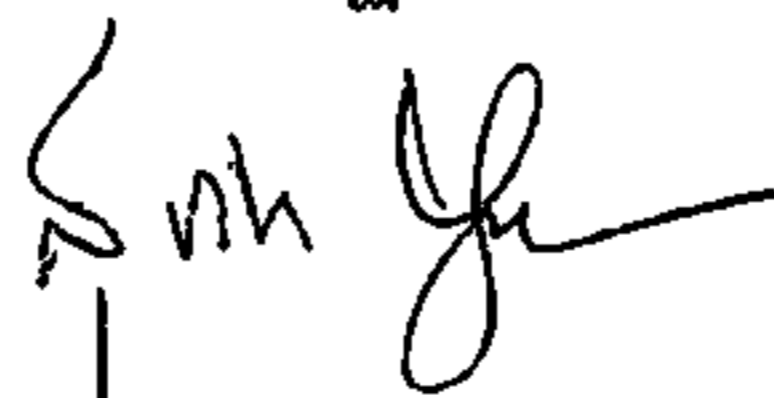
แต่เนื่องจากในปัจจุบันชาวต่างชาติที่มีบุตรยากหรืออยากมีบุตรโดยมิได้แต่งงานนิยมมาใช้เทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ของประเทศไทย เมื่อเด็กเกิดขึ้นมาก็จะมายื่นคำร้องขออนุญาตต่อศาลเยาวชนและครอบครัวขอจดทะเบียนเด็กเป็นบุตรเป็นจำนวนมาก ในจำนวนนี้มีนายमितสุโตกิ ชิเกตะ ชาวญี่ปุ่นรวมอยู่ด้วย ต่อมา มีข่าวทางสื่อมวลชนว่า นายमितสุโตกิ ว่าจ้างให้มีการอุ้มบุญเด็กเป็นจำนวนมากถึง ๑๕ คน โดยมีข้อมูลเพิ่มเติมว่า นายमितสุโตกิ ต้องการมีบุตรเป็นร้อย ๆ คน ทำให้มีกระแสวิพากษ์วิจารณ์ศาลเยาวชนและครอบครัวที่อนุญาตให้จดทะเบียนเด็กเป็นบุตรได้ว่าเป็นเรื่องที่ไม่ถูกต้อง

/จึงขอเรียน...

จึงขอเรียนทำความเข้าใจว่า ขณะนี้การอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ (อัมบุญ) ยังไม่มีกฎหมายรองรับ คงมีแต่ระเบียบเงื่อนไขทางการแพทย์เท่านั้นที่กำหนดว่าสามารถทำได้เพียงใด แต่ไม่ว่าเด็กอัมบุญที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ จะเกิดจากการที่แพทย์ผู้ทำไม่ปฏิบัติตามระเบียบเงื่อนไขของแพทย์ ซึ่งอาจเป็นการผิดจรรยาบรรณแพทย์ หรือแม้แต่เมื่อมีกฎหมายรองรับแล้วแพทย์ผู้กระทำกระทำโดยผิดกฎหมาย แต่เด็กที่เกิดมาเขามีได้รู้เห็นกับการกระทำที่ผิดจรรยาบรรณแพทย์หรือผิดกฎหมาย จึงไม่ควรโยนบาปทั้งหลายทั้งปวงไปให้เด็ก เด็กเหล่านี้ต่างมีสิทธิเช่นเดียวกับเด็กที่เกิดโดยการปฏิสนธิตามธรรมชาติ ซึ่งได้แก่ สิทธิที่จะเกิด สิทธิที่จะมีชีวิตอยู่รอด และสิทธิที่จะได้รับการเลี้ยงดูให้เจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่อย่างมีอนาคต ดังนั้นจะถือเป็นหลักไม่ได้ว่าเมื่อมีการขอตระเบียนเด็กอัมบุญเป็นบุตรแล้วศาลเยาวชนและครอบครัวจะต้องไม่อนุญาตทุกกรณี แต่การพิจารณาอนุญาตให้จดทะเบียนเด็กเป็นบุตรควรพิจารณาประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ ถ้าได้ความว่าผู้ร้องมีความรัก ความตั้งใจและมีความสามารถในการเลี้ยงดูเด็กได้อย่างมีอนาคต ก็สามารถอนุญาตได้ หากได้สอบสวนแล้วไม่อาจรับฟังได้ว่าผู้ร้องมีความรัก ความตั้งใจและมีความสามารถในการเลี้ยงดูเด็ก อย่างเช่น นายमितสุโตกิ ซึ่งมีข่าวว่านำเด็กอัมบุญ ๔ รายไปไว้ที่ประเทศกัมพูชา มิได้นำไปเลี้ยงดูเอง เช่นนี้ไม่สมควรจะอนุญาต เพราะแม้การไม่อนุญาตจะทำให้เด็กขาดผู้อุปการะเลี้ยงดู แต่ก็ยังมีหน่วยงานของทางราชการของประเทศไทยที่จะต้องยื่นมือเข้ามาดูแล ถึงแม้จะเทียบไม่ได้กับการได้รับการเลี้ยงดูโดยบิดามารดา แต่ก็ยังดีกว่าที่ปล่อยให้เด็กถูกพาไปตกระกำลำบากในต่างประเทศ

ดังนั้น ในการไต่สวนคำร้องกรณีชาวต่างชาติมาขออนุญาตจดทะเบียนเด็กเป็นบุตร ขอให้ท่านให้ความสำคัญกับข้อเท็จจริงในเรื่องนี้ให้มาก อย่าไต่สวนพยานเพียงปากเดียวแล้วอนุญาตเพราะไม่มีผู้คัดค้านเหมือนอย่างที่ผ่านมา เพราะเวลามีข่าวในทางไม่ดี จะได้สามารถอธิบายได้ว่าผู้พิพากษาใช้ความละเอียดรอบคอบในการพิจารณาแล้ว

จึงเรียนแนะนำมาเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติงานต่อไป

(นายสุภัทร อยู่ถนอม)

อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง

๒ กันยายน ๒๕๕๗